

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«ЧИТАННЯ ТА ПИСЬМО»

**для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними
порушеннями помірного та важкого ступенів**

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

2020

ББК 74.3
П78

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(Лист МОН від 25.08.2020 №1/9-469)*

Автори-упорядники:

Литвин І.М. – кандидат педагогічних наук, завідувач ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Хронік Т.Є. – директор Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради»;

Шестопал В.М. – заступник директора з навчальної роботи Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради»;

Абрамович О.М. – учитель-дефектолог Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний предмет «Читання та письмо» вивчається у 5-10 класах спеціальних навчальних закладах для дітей з порушенням інтелектуального розвитку помірною та важкою ступенів і є складовою освітньої галузі «Мова і літератури».

Українська мова є державною, її вивчення є обов'язковим в усіх закладах освіти.

Відповідно до вимог Державного стандарту навчання дітей з особливими освітніми потребами основна мета вивчення української мови і літератури для 5–10 класів дітей з інтелектуальними порушеннями (помірною та важкою ступеня) у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами полягає у формуванні ключової комунікативної компетентності здобувачів освіти та у усвідомленому розумінні зверненого мовлення, а також у збагаченні їхнього словникового запасу.

Навчальна програма «Читання та письмо» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів розроблена на основі Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 808, таблиця 19.1).

Уроки «Читання та письмо» згідно навчального плану проводяться 3 рази на тиждень (105 годин на рік).

Програма складається з наступних розділів: зміст навчального матеріалу, кількість відведених годин на вивчення, навчальні досягнення учнів та спрямованість корекційно-розвиткової роботи.

Необхідною умовою для ефективного формування компетентностей є постійне включення здобувача освіти до різних видів пізнавальної діяльності та практична спрямованість.

У навчанні дітей з інтелектуальними порушеннями (помірною та важкою ступеня) є багато труднощів:

- порушення звуковимови, або відсутність мовлення;
- порушення фонематичного сприймання та зверненого мовлення;
- бідний словниковий запас;
- порушення всіх пізнавальних процесів;
- швидка втомлюваність;
- недостатній дрібної і загальної моторики;
- порушення в емоційно-вольової сфери.

Програма «Читання та письмо» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та важкого ступенів розроблено з врахуванням указаних труднощів, особливостей психічного і фізичного розвитку, дітей з інтелектуальними порушеннями (помірного та важкого ступеня). Через те, що розвиток цих дітей відбувається повільно, програма з даного предмету передбачає й повільніший темп навчання.

Програмні вимоги спрямовують увагу вчителя на копітку, тривалу роботу над розвитком у дітей уваги, сприймань, пам'яті, здібностей до аналізу й синтезу та інших розумових процесів, над розвитком усного мовлення і накопичення словникового запасу. Кращому сприйманню, засвоєнню і запам'ятання навчального матеріалу сприятиме така організація роботи з дітьми в класі, коли вчитель спиратиметься на більшу кількість збережених у них аналізаторів, викликатиме у них емоції, стимулюватиме більшу самостійність в роботі. Зацікавленість навчальною працею викликатиме у них бажання справитися з завданням вчителя, виконати його якнайкраще.

У процесі спеціального навчання української мови і літератури постійно проводиться робота над формуванням компетентності уміння вчитися. Дуже важливо навчити учнів з інтелектуальними порушеннями елементарним знанням з мови і правопису, а також корегувати недоліки їх психофізичного розвитку.

Для досягнення цієї мети слід виконати такі завдання:

- 1) формувати в учнів мотивацію до навчання;
- 2) гармонійний розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання і письма);
- 3) сприяння всебічному розвитку особистості;
- 4) формування в учнів уміння вчитися;
- 5) виховання любові до національної культури народу, мова якого вивчається.

Важливою складовою вивчення української мови і літератури є формування та розвиток зв'язного мовлення, що відбувається у тісному взаємозв'язку з розвитком всіх психічних процесів та пізнавальною діяльністю учнів. Паралельно з розвитком мовленнєвої діяльності у дітей з особливими освітніми потребами є й інші завдання, які спрямовані на корекцію порушень розвитку.

Навчання читання і письма має бути спрямоване на формування соціокультурної компетентності, яка охоплює загальнокультурний розвиток

здобувачів освіти, адаптацію їх до життя в певному соціальному середовищі, громадянське, патріотичне, морально-етичне, естетичне виховання.

Програму структуровано за такими розділами:

- повторення і закріплення вивченого у попередніх класах. Закріплення навичок навчальної діяльності.

- Розвиток навичок мовленнєвої діяльності (слухання-розуміння, говоріння, читання).

- Письмо і розвиток усного мовлення. Розширення активного словникового запасу.

- Читання і розвиток усного мовлення. Уточнення і збагачення словника.

- Розвиток дрібної і загальної моторики

- Формування навчально-інформаційних умінь і навичок

- Фонетика і графіка. Правопис

- Повторення, закріплення і систематизація вивченого.

У зв'язку з вилученням деяких тем у кожному класі, пропонується замінити їх завданнями на формування комунікативної, соціокультурної компетентності та компетентності уміння вчитися; уроками розвитку зв'язного мовлення; мовними іграми; роботою із словниками; діловими іграми.

Кількість годин на вивчення кожної теми вчитель встановлює самостійно, орієнтуючись на рівень учнів.

Навчання грамоти дітей з інтелектуальними порушеннями (помірного та тяжкого ступеня) здійснюється за звуковим аналітико-синтетичним методом. Застосування цього методу сприяє кращому засвоєнню звукового складу слова, забезпечує розвиток уваги, пам'яті, здібностей до аналізу і синтезу. Корекційне значення застосування звукового аналітико-синтетичного методу яскраво позначається на більш швидкому виправленні порушень звуковимови учнів.

Читання поступово переходить з читання по складах до читання словами (спочатку знайомих слів). Під час читання велика увага приділяється писемному мовленню та розумінню прочитаного (почутого). Для цього вводяться такі види роботи, як складання і запис речень на дошці, списування з дошки і з тексту, робота над реченням, відповіді на запитання та ін.

У кінці кожного класу поданий список рекомендованих авторів для читання. Вчитель самостійно підбирає твори для читання, враховуючи можливості дітей та їх читацькі інтереси.

Одним із важливих завдань навчання письма є формування елементарних умінь орфографічно правильно писати слова, вживати пунктуаційні знаки. Основою орфографічної грамотності є вміння співвідносити фонетичний і графічний образи слова, позначати звуки слова відповідними буквами без їх пропусків, заміन, вставлянь і переставлянь. Програму розроблено з урахуванням принципу доступності, послідовності та системності навчання. Програмою передбачений резерв часу, цей час вчитель використовує на свій розсуд.

5-й клас (105 год. / 3год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткова роботи
1	5	<p>Повторення і закріплення вивченого у попередніх класах.</p> <p>Бесіди на теми: «Школа – наш дім», «Наш клас», «Шкільне подвір'я».</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає своє ім'я та прізвище (називає своє ім'я з допомогою вчителя); - називає імена однокласників (з допомогою вчителя, повторює за вчителем); - орієнтується в приміщенні школи, в класі, на шкільному подвір'ї (з допомогою вчителя); - має уявлення про обов'язки учня, про повагу до вчителя, однокласників; - підтримує порядок у класі, на робочому місці (з допомогою вчителя/вихователя); - знає своє місце в класі, правильно сидить за партою; - піднімає руку при бажанні щось 	<p>Розвиток слухової уваги; розвиток умінь реагувати на голос вчителя.</p> <p>Формування та розвиток всіх видів сприймання; розвиток координації рухів та дрібної моторики.</p> <p>Корекція постави; формування вміння використовувати допомогу вчителя; формування поведінкових навичок та особистісних рис (акуратності, дисциплінованості, поваги до вчителя та інших дорослих тощо).</p>

			сказати, про щось запитати, відповісти на питання вчителя, попросити дозволу вийти з класу тощо (повторює за вчителем); - намагається вживати слова і прості фрази культурної поведінки в спілкуванні з дорослими.	
2	25	Розвиток навичок мовленнєвої діяльності (слухання-розуміння, говоріння, читання). Розвиток усного мовлення. Накопичення активного словникового запасу. Слухання-розуміння мовлення вчителя, однокласників. Повторення речення за вчителем, товаришем. Закінчення розпочатого речення словом з знайомого тексту. «Побилися два півники» М.Познанська. Поділ речень з 2-4 слів на слова, слів – на склади, складів – на звуки.	Учень/учениця: - уважно слухає розповідь, пояснення, вказівку, доручення) та виконує їх (з допомогою вчителя); - розуміє сказане вчителем, намагається виконати його завдання; - з допомогою вчителя доповнює речення відповідним змісту словом; - здійснює з допомогою вчителя поділ речень на слова, слів на склади, складів на звуки; - робить успішні спроби злиття звуків у склади, читанні по складах слів, невеликих речень і уривків з текстів.	Формування усвідомленого розуміння сказаного вчителем; збагачення та накопичення словникового запасу; розвиток слухової уваги; формування та корекція правильної звуковимови. Розвиток уміння висловлювати свої побажання, працювати відповідно до інструкцій вчителя; розвивати вміння використовувати допомогу, яку надає вчитель; розвивати дрібну моторику та орієнтування у просторі.
3	25	Письмо і розвиток усного	Учень/учениця:	Розвиток мисленневих операцій

		<p>мовлення. Розширення активного словникового запасу. Удосконалення вмінь орієнтуватися в зошиті. Розрізнення голосних і приголосних звуків і букв. Написання вивчених букв, слів. Написання великих букв. Практичне ознайомлення з правилом вживання крапки в кінці речення. Іменник (слова, що позначають назву предмета, відповідають на питання: «Хто?», «Що?»).</p>	<p>- орієнтується в зошиті, користується навчальним приладдям (з допомогою вчителя); - виділяє в словах заданий;- - упізнає і називає з допомогою вчителя всі вивчені букви, співвідносить їх з відповідними звуками; - з допомогою вчителя розрізняє (повторює) голосні та приголосні звуки; - під керівництвом учителя приймає участь в складанні речень за малюнками.</p>	<p>аналізу, порівняння, синтезу; розвиток пізнавальної діяльності. Розвиток дрібної моторики; формування правильної звуковимови та самоконтролю; формування та розвиток навичок самодиктування слів при списуванні; розвиток фонематичного сприймання. Удосконалення навичок письма; удосконалення навички читання; формування умінь налаштуватися на виконання завдання.</p>
4	25	<p>Читання і розвиток усного мовлення. Уточнення і збагачення словника. Розрізнення на слух окремих слів в мовленні, окремих звуків, звукосполучень в словах, слів у тексті. «Їжачок» Г.Труфанов Поскладове читання текстів: «Горобчик» В.Коломієць, «Січень»</p>	<p>Учень/учениця: - складає слова з букв розрізної абетки після попереднього звукобуквеного аналізу і перечитує їх (повторює за вчителем); - читає слова різної звукової структури по складах з поступовим переходом на читання цілими словами; - правильно і повно відповідає з</p>	<p>Розвиток слухового сприймання, усвідомленого розуміння його змісту; досягнення правильної, чіткої звуковимови всіх звуків; збагачення словникового запасу; виховання читацького інтересу; розвиток мисленневих операцій аналізу, порівняння, синтезу.</p>

		М.Сингаївський. Читання цілими словами переважної кількості слів.	допомогою вчителя на запитання за змістом прочитаного (з допомогою вчителя); - читає напам'ять вивчені невеликі за обсягом вірші (повторює за вчителем).	
5	20	Розвиток дрібної і загальної моторики Збирання розсипаних дрібних предметів (гудзиків, каштанів, квасолин, горошин та ін.) до коробочок, сортування їх за розміром. Викладання візерунків з дрібних предметів (паличок, картонних смужок, дрібних гудзиків) за контуром, за зразком. Нанизування бусинок, гудзиків (так само). Розкладання предметів, предметних малюнків в порядку зліва направо в горизонтальному положенні.	Учень/учениця: - бере до рук різні предмети, в тому числі дрібні, утримує їх в руці, працює з ними (намагається працювати під контролем вчителя); - робить спроби збирати дрібні предмети до коробочки, сортувати їх за розміром (з допомогою вчителя); - викладає з дрібних предметів нескладний візерунок за даним контуром (по прямій лінії, по колу) в горизонтальному положенні за даним зразком (з допомогою); - нанизує на тонку дротинку дрібні бусинки, гудзики; - складає пазли.	Розвиток та корекція дрібних рухів пальців, рухів кисті руки; розвиток уміння співвідносити дії очей і рук; формування ритмічності рухів. Розвиток орієнтації у просторі; формування навички уважно слухати і сприймати інструкцію вчителя; формування навички працювати в колективі. Виховання акуратності, дисциплінованості, старанності.
6	5	Повторення і закріплення вивченого		

Рекомендований перелік авторів для читання

1. Загадки: Леонід Глібов, Тамара Коломієць, Ігор Січовик, Дмитро Кузьменко.
2. Поезія (сюжетний вірш, пейзажна лірика). Тарас Шевченко, Леся Українка, Олена Пчілка, Олександр Олесь, Марійка Підгірянка, Платон Воронько, Наталя Забіла, Любов Забашта, Анатолій Камінчук, Тамара Коломієць, Ліна Костенко.
3. Гумористичні твори: Тетяна Стус, Грицько Бойко, Анатолій Григорук, Всеволод Нестайко, Ігор Січовик, Іван Світличний.
4. Зарубіжна література: казки народів Європи.

6-й клас (105 год. / 3год. на тиждень)				
№ з\ п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	5	<p>Повторення і закріплення вивченого у попередніх класах. Закріплення навичок навчальної діяльності. Словесні форми та невербальні засоби спілкування з дітьми та дорослим.</p> <p>Бесіди: «Обов'язки учня», «Вчителі та учні інших класів».</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - добре знає і називає своє ім'я, прізвище та по батькові (з допомогою вчителя); - орієнтується в класі, школі та на подвір'ї; - знає імена вчителів та однокласників (з допомогою вчителя); - знає своє місце в класі, правильно сидить за партою; - користується допомогою вчителя. 	<p>Розвиток пізнавальної діяльності. Формування в учнів слухової та зорової уваги, привертання уваги до голосу вчителя; корекція ходи та постави, розвиток координації рухів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій аналізу, порівняння, синтезу; виховання культури поведінки під час освітнього процесу.</p>
2	25	<p>Розвиток навичок мовленнєвої діяльності (слухання-розуміння, говоріння, читання). Розвиток усного мовлення. Збагачення словникового запасу.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слухає та розуміє вчителя (з допомогою вчителя); - має уявлення про початок та кінець тексту (з допомогою 	<p>Набуття досвіду комунікативної діяльності.</p> <p>Формування уміння інтонувати власне мовлення, використовувати в ньому</p>

		<p>Відповіді на запитання до прослуханого, прочитаного.</p> <p>Складання за запитаннями вчителя речень з 2-4 слів до розглянутого малюнка, прослуханої казки.</p> <p>Виділення на слух з живого мовлення окремих слів, в словах - окремих звуків, звукосполучень.</p> <p>«Іменини» Д.Білоус, «Бабуся» П.Куліш, «Мій дідусь».</p>	<p>вчителя);</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняє сприйняті на слух мовні одиниці: звуки, склади, слова, словосполучення; - з допомогою вчителя встановлює кількість почутих звуків, складів у словах, слів у реченнях (повторює за вчителем); - з допомогою вчителя розповідає, про що мовиться у тексті, який прослуховується; - читає по складах слова, невеликі речення зі текстів (повторю за вчителем). 	<p>засвоєну лексику; регулювання сили голосу; розвиток мовного дихання; розвиток уміння користуватися допомогою; розвиток слухового та зорового сприймання.</p> <p>Формування та корекція правильної вимови; збагачення словникового запасу.</p>
3	25	<p>Письмо і розвиток зв'язного мовлення.</p> <p>Добір і записування назви малюнків.</p> <p>Письмо слів під диктовку вчителя (списування за зразком).</p> <p>Складання речень за ілюстраціями (усно повторює за вчителем, написання окремих слів).</p> <p>Практичне ознайомлення зі словами –</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно орієнтується в зошиті (з допомогою вчителя); - уміє правильно писати вивчені букви, з'єднувати їх між собою; - правильно списує з проговорюванням слова з дошки після звукобуквеного 	<p>Розвиток дрібної моторики; удосконалення навичок письма; формування та корекція правильної звуковимови та самоконтролю.</p> <p>Формування навички сприймання і розуміння зверненого мовлення; формування навичок</p>

		<p>назвами предметів, ознак (іменники, прикметники).</p> <p>Велика буква в іменах людей та кличках тварин (практичне ознайомлення).</p>	<p>аналізу (з допомогою вчителя списує склади і малі слова);</p> <ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя добирає назву і підписує малюнок (повторює за вчителем); - з допомогою вчителя ставить питання до предметів. 	<p>орфографічно грамотного письма; розвиток фонематичного слуху, зорової пам'яті та уваги; удосконалення вмінь узагальнювати та класифікувати. Виховання охайності, самостійності.</p>
4	20	<p>Читання і розвиток мовлення</p> <p>Виховання правильної, чіткої вимови звуків. Читання вголос (повторення за вчителем).</p> <p>Вимова слів під час читання. Пауза між реченнями. Автор твору. Вивчення напам'ять з голосу вчителя швидкомовок, загадок.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно, чітко вимовляє вивчені звуки; - визначає місце певного вивченого звука на початку слова (повторює за вчителем); - читає вголос правильно, плавно цілими словами; - має уявлення про читання мовчки; - пам'ятає і говорить напам'ять вивчені з голосу вчителя загадки і швидкомовки. 	<p>Виховання шанобливого ставлення до рідної мови, народної культури, традицій і звичаїв.</p> <p>Формування уміння уповільнювати та прискорювати темп читання; виховання вміння відчувати емоційний настрій твору, емоційно реагувати на зміст прослуханого, виявляти свої почуття; корекція мовленнєвих порушень.</p> <p>Розвиток дикції на основі розвитку рухливості артикуляційного апарату, плавного дихання, гучності голосу.</p>

				Розвиток зорового сприймання під час читання; розвиток слухового сприймання.
5	10	Формування навчально-інформаційних умінь і навичок (протягом року). Робота з підручником. Користування додатковими навчальними посібниками. Спілкування у процесі навчання.	Учень/учениця: - орієнтується в підручнику (з допомогою вчителя); - працює з роздатковим матеріалом; - відповідає на запитання (повторює за вчителем); - намагається ділитися своїми враженнями, думками.	Розвиток загальної моторики; розвиток зв'язного мовлення; удосконалення вміння користуватися допомогою; розвиток пізнавальних процесів; розвиток вміння працювати з книгою; розвиток комунікативних навичок.
6	15	Фонетика і графіка. Правопис (протягом навчального року) Українська абетка (алфавіт). Букви на позначення голосних і приголосних звуків. Способи позначення м'якості приголосних на письмі. Вживання апострофа після префіксів на приголосний перед буквами я, ю, є, ї. Розділові знаки в кінці речень.	Учень/учениця: - з допомогою відтворює усно український алфавіт (повторює за вчителем); - називає букви на позначення голосних і приголосних звуків; - правильно називає всі літери; - з допомогою вчителя дотримується правил правопису префіксів роз-, без-, з- (с-), вживання апострофа; - має уявлення про розділові	Формування правильної звуковимови та самоконтролю за власним мовленням; розвиток слухового сприймання та пам'яті; збагачення словникового запасу; розвиток зв'язного мовлення; розвиток умінь узагальнювати та класифікувати; удосконалювати навички письма; розвивати координацію рухів та дрібну моторику.

			знаки в кінці речення.	
7	5	Повторення, закріплення і систематизація вивченого.		
<p>Рекомендований перелік авторів для читання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Усна народна творчість: загадки, скоромовки, лічилки, мирилки, дитячі народні ігри, співаночки, казки про тварин, прислів'я. 2. Загадки: Леонід Глібов, Дмитро Кузьменко. 3. Поезія (сюжетний вірш, пейзажна лірика): Тарас Шевченко, Леся Українка, Олена Пчілка. 4. Літературні казки: Іван Франко, Наталя Забіла., Василь Сухомлинський, Галина Малик, Сашко Дерманський, Марина Павленко. 				

7 клас (105 год. / 3год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	5	Повторення і закріплення вивченого у попередніх класах. Мова і мовлення. Державна і рідна мова.	Учень/учениця: - знає назви предметів та імена вчителів; - називає назву держави, її столицю, державні символи; - знає, що українська мова – державна мова України, мова спілкування українців.	Формування шанобливого ставлення до української мови; бажання її вивчати; удосконалювати звуковимову; розвивати фонематичне сприймання; виховувати любов до Батьківщини.
2	20	Говоріння (протягом року). Регулювання дихання, сили голосу, темпу мовлення. Читання напам'ять віршів, загадок, швидкомовок (уривків). Складання діалогу за малюнком з допомогою вчителя. Переказування знайомого тексту з опорою на поданий план з допомогою вчителя.	Учень/учениця: - намагається регулювати дихання, силу голосу та темп мовлення у процесі навчального говоріння; - читає напам'ять невеличкі вірші, загадки (повторює за вчителем скоромовки); - з допомогою вчителя складає діалог (повторює за	Формування правильної звуковимови та самоконтролю за власним мовленням; розвиток слухового сприймання та пам'яті; збагачення словникового запасу; розвиток зв'язного мовлення; формування та розвиток смислового розуміння слів у тексті;

			вчителем); - за планом та з допомогою переказує знайомий текст.	розвивати вміння висловлювати свої думки.
3	20	Розвиток слухання-розуміння мовлення вчителя. Накопичення словникового запасу. Слухання-розуміння мовлення вчителя. Наслідкування мовлення вчителя. Виконання вказівок, порад, інструкцій вчителя.	Учень/учениця: - уважно слухає пояснення вчителя, розповіді й читання ним казок, оповідань, дитячих віршиків; - намагається під керівництвом учителя відповідати на запитання за змістом прослуханого; - розуміє і намагається виконувати прості вказівки та доручення вчителя.	Розвиток слухового сприймання; удосконалення вміння виконувати вказівка вчителя. Розвиток комунікативних умінь; розвиток усного мовлення; накопичення та збагачення словника; розвиток уміння співвідносити слово з реальним предметом.
4	5	Удосконалення та подальший розвиток дрібної і загальної моторики. Складання розрізних малюнків, слів, текстів.	Учень/учениця: - викладає з дрібних предметів (під керівництвом учителя) різні прості фігури (паркан, вікно, драбинку, ялинку та ін.) - складає розрізні малюнки, слова, речення (з допомогою вчителя).	Розвиток дрібної та загальної моторики; розвиток аналітико-синтетичної діяльності; розвиток предметно-практичної та контролюючої діяльності. Розвиток тактильного сприймання та тактильних відчуттів; корекція та розвиток дрібної моторики пальців та кисті рук;

				розвиток загальної моторики тулуба, рук, голови під час виконання завдань учителя.
5	12	<p>Письмо і розвиток мовлення Графічні навички письма. Розвиток швидкості письма. Оформлення письмових робіт. Склад. Наголос. Слово. Будова слова. Спільнокореневі слова (практично, без термінів).</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтується в зошиті; - правильно тримає в руці та користується олівцем і кульковою ручкою; - намагається контролювати виконання гігієнічних та технічних правил письма; - виконує підготовчі вправи з допомогою вчителя, намагається зберігати однакову висоту, ширину, однаковий нахил букв (по шаблону); - безвідривно поєднує до 6 графем (за шаблоном); - має уявлення про склад і наголос; - має уявлення про частини слова; - разом з учителем називає 	<p>Формування правильної звуковимови та самоконтролю за власним мовленням; розвиток слухового сприймання та пам'яті; збагачення словникового запасу; розвиток зв'язного мовлення; розвиток умінь узагальнювати та класифікувати; удосконалювати навички письма; розвивати координацію рухів та дрібну моторику.</p> <p>Розвиток мовного дихання; розвиток навичок зорового контролю під час читання та написання складів, слів, речень, їх списування.</p>

			<p>спільнокореневі слова;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ділить слова на склади з допомогою вчителя; - відрізняє слово від складу. 	
6	20	<p>Читання і розвиток мовлення. Читання окремих слів цілим словом Читання мовчки. Читання коротких текстів поскладово. Уповільнення та пришвидшення темпу читання. Вивчення напам'ять з голосу вчителя маленьких віршів, приказок.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно вимовляє і читає слова з м'яким знаком, апострофом, подвоєнням, пом'якшенням приголосних; - намагається читати мовчки; - з допомогою вчителя переказує короткі знайомі тексти; - має уявлення про темп читання; - говорить напам'ять вивчені з голосу вчителя маленькі вірші; - читає слова різної звукової структури. 	<p>Формування навичок самоконтролю читання та власного мовлення; розвиток довільної пам'яті; формування уявлення про цілісність прочитаного твору, його основну думку.</p> <p>Корекція та розвиток процесів узагальнення та абстрагування; розвиток умінь використовувати засвоєний словник у власному мовленні.</p> <p>Розширення та уточнення уявлень про навколишній світ; розвиток упевненості в своїх можливостях, зорової та слухової пам'яті, довільної уваги; формування особистісних рис характеру; виховання культури мовлення і</p>

				спілкування.
7	20	<p>Фонетика і графіка. Правопис. Синтаксис. Частина мови. Загальне поняття (протягом навчального року).</p> <p>Робота з орфографічним та іншими навчальними словниками.</p> <p>Будова слова. Слово словосполучення.</p> <p>Правопис слів з ненаголошеними голосними [е], [и] в корені слова, що перевіряються наголосом. Правила переносу слів. Списування навчальних друкованих і рукописних текстів</p> <p>Письмо під диктування.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відтворює усно український алфавіт; - має уявлення про словники; - з допомогою вчителя правильно пише слова з ненаголошеними голосними [е], [и] в корені слова; - має уявлення про будову слова, разом з вчителем визначає закінчення і основу; - з допомогою вчителя поділяє слова для переносу; - під контролем вчителя списує друковані і рукописні тексти. 	<p>Розвиток уміння виявляти почуття задоволення, захоплення, здивування, радості, співчуття від почутого чи прочитаного; збагачення лексичного запасу іменниками; формувати та корегувати звуковимови.</p> <p>Розвивати вміння користуватися інструкцією вчителя; розвивати самоконтроль під час власного мовлення; розвивати вміння утримувати увагу; розвивати координацію рухів.</p>
8	3	<p>Повторення, закріплення і систематизація вивченого.</p>		

Рекомендований перелік авторів для читання

1. Усна народна творчість. Малі фольклорні форми: народні дитячі пісеньки, ігри, лічилки, загадки, скоромовки, прислів'я, приказки; народні усмішки, чарівні казки, легенди, народні пісні.

2. Поезія (вірші сюжетні, пейзажні, гумористичні, вірші-загадки) Тарас Шевченко, Леся Українка, Грицько Бойко, Дмитро Білоус, Микола Вінграновський, Платон Воронько, Василь Голобородько.
3. Байки. Леонід Глібов, Павло Глазовий.
4. Літературні казки, оповідання, уривки з повістей: Іван Франко, Леся Українка, Валентина Вздольська, Всеволод Нестайко.
5. Зарубіжна література. Казки, оповідання, уривки з повістей, вірші – Ганс Крістіан Андерсен, брати Грім.

8 клас (105 год. / 3год. на тиждень)				
№ з\ п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткова роботи
1	10	Повторення і закріплення вивченого у попередніх класах. Мова і мовлення. Державна мова. Мова як засіб спілкування	Учень/учениця: - знає назву держави, її столицю, державні символи; - знає, що українська мова – державна мова України, мова спілкування українців; - орієнтується у класі, школі та на території; з допомогою вчителя розповідає про себе.	Розвиток зв'язного мовлення; розвиток довготривалої пам'яті та уваги; розвиток фонематичного сприймання; розвиток комунікативних навичок.
2	25	Говоріння (протягом року). Читання напам'ять віршів та уривків прозових текстів. Складання діалогу за малюнком. Загальне уявлення про культуру мовлення і культуру спілкування. Переказування тексту з опорою на поданий план або опорне сполучення	Учень/учениця: - дотримується темпу мовлення під час говоріння; - розповідає вивчені вірші, загадки; - намагається самостійно скласти простий діалог на побутовому рівні;	Розвиток пізнавальної діяльності; розвиток фонематичного сприймання; набуття досвіду комунікативної діяльності; формування уміння інтонувати власне мовлення, використовувати в ньому засвоєну лексику, набуття досвіду

		<p>слів. Повторення зразка зв'язного висловлювання, поданого вчителем.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про культуру спілкування; - переказує знайомий текст з опорою на план або опорні слова; - повторює зразки зв'язного висловлювання, поданого вчителем. 	<p>комунікативної діяльності. Формування умінь інтонувати збагачення словникового запасу; корекція звуковимови; розвиток уваги та пам'яті.</p>
3	20	<p>Письмо і розвиток усного мовлення. Розширення активного словникового запасу. Написання знайомих слів та коротких речень з цими словами. Списування з друкованого тексту. Практичне ознайомлення з правилом вживання крапки в кінці речення та великої букви на початку речення, в іменах людей і кличках тварин. Складання записки, яка містить пояснення певного факту; привітання.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пише знайомі слова та короткі речення з ними (за шаблоном); - намагається без помилок списувати з друкованого тексту (окремі слова); - під контролем вчителя пише імена з великої літери (своє ім'я); - з допомогою вчителя пише лист-привітання. 	<p>Удосконалення навичок орієнтувальної діяльності. Удосконалення аналітико-синтетичних процесів; розвиток зорового сприймання та розрізнення графічного зображення букв, просторового розташування їх елементів під час написання; формування усвідомленого зорового образу кожної букви; розвиток навичок списування; розвиток навичок зорового контролю під час читання та написання складів, слів, речень, їх списування. Розвиток усного зв'язного</p>

				мовлення (відповіді на запитання за змістом прослуханого, прочитаного, спостережуваного, усні розповіді за предметними малюнками, переказ прочитаних уривків з текстів та ін.).
4	25	<p>Читання і розвиток усного мовлення. Уточнення і збагачення словника. Поділ речень з 4-6 слів на слова, слів – на склади, складів – на звуки. Читання коротких текстів. Автор твору, назва твору. Тема та основна думка твору (без уживання термінів). Пейзаж, портрет (практично, без термінів). Прислів'я і приказки (короткі, влучні, образні вислови повчального змісту).</p>	<p>Учень/учениця: - з допомогою вчителя під час читання вибирає та застосовує темп читання; - разом з вчителем ділить речення на слова, слова на склади, склади на звуки; - намагається назвати автора та назву твору; - відповідає на запитання: про що розповідається у творі; - має уявлення про пейзаж і портрет; - може розповісти прислів'я і приказки.</p>	<p>Удосконалення навички читання; розвиток пізнавальної діяльності; розвиток фонематичного сприймання; набуття досвіду комунікативної діяльності. Формування уміння інтонувати власне мовлення, використовувати в ньому засвоєну лексику; розвиток уміння користуватися допомогою; Розвиток дикції на основі розвитку рухливості артикуляційного апарату, плавного дихання, гучності голосу; розвиток, збагачення і конкретизація предметних та образних уявлень.</p>
5	20	Фонетика і графіка. Правопис.	Учень/учениця:	Розвиток вміння користуватися

		<p>Синтаксис. Загальне поняття про частини мови (іменник, дієслово, прикметник) (протягом навчального року).</p> <p>Спостереження за словами, що відповідають на питання «хто?», «що?», «який?», «яка?», «яке?», «які?», «що робить?», «що роблять?».</p> <p>Іменники, що означають назви істот (хто?), та іменники, які означають назви неістот (що?).</p> <p>Прикметник. Загальне поняття.</p> <p>Дієслово</p> <p>Загальне поняття (питання). Будова слова. Слово словосполучення. Речення (практично).</p> <p>Правило переносу слів із подвоєними буквами. Правопис слів з м'яким знаком.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про тверді і м'які приголосні, розрізняє їх з допомогою вчителя; - має уявлення про іменник, прикметник та дієслово; - знаходить іменники серед інших частин мови з допомогою вчителя; - розрізняє істоти й неістоти; - з допомогою вчителя знаходить у тексті дієслова і прикметники; - має уявлення про частини слова, разом з вчителем позначає їх; - розуміє різницю між словом і словосполученням з допомогою вчителя пояснює чим відрізняється речення від словосполучення. 	<p>інструкцією вчителя; розвиток самоконтроль під час власного мовлення; формування та корекція звуковимови; збагачення лексичного запасу іменниками, прикметниками.</p> <p>Розвиток вміння утримувати увагу; виховання дисциплінованість; розвиток координацію рухів; розвиток пізнавальної діяльності; розширення уявлень про навколишній світ.</p>
6	5	Повторення, закріплення і систематизація вивченого.		

Рекомендований перелік авторів для читання

1. Поезія (вірші сюжетні, пейзажні, гумористичні, фантастичні; акровірші, вірші-загадки, вірші-скоромовки).
Анатолій Качан, Ліна Костенко, Володимир Коломієць, Тамара Коломієць, Анатолій Костецький, Андрій Малишко, Ганна Чубач, Ігор Січовик, Мар'яна Савка, Наталка Поклад, Григорій Фалькович.
2. Скоромовки: Олена Пчілка, Грицько Бойко, Оксана Кротюк, Любов Відута.
3. Зарубіжна література: казки народів Європи.
4. Усна народна творчість: загадки, скоромовки, лічилки, мирилки, дитячі народні ігри, співаночки, казки про тварин, прислів'я.

9 клас (105 год. / 3год. на тиждень)				
№ з\ п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткова роботи
1	5	Повторення і закріплення вивченого у попередніх класах. Мова і мовлення. Державна мова. Мова як засіб спілкування.	Учень/учениця: - розповідає про себе; - називає назву країни, в якій живе; - знає столицю України, називає її символи, своє рідне місто; - знає, що українська мова – державна мова України.	Формування шанобливого ставлення до української мови; бажання її вивчати; удосконалювати звуковимову ; розвивати фонематичне сприймання; виховувати любов до України.
2	25	Говоріння (протягом року) Розрізнення на слух окремих слів в мовленні, окремих звуків, звукосполучень в словах. Поділ речень з 4-6 слів на слова, слів – на склади, складів – на звуки. Складання діалогу з опорою на допоміжні матеріали і без них. Правила культури спілкування. Висловлення	Учень/учениця: - розуміє звернене мовлення вчителя, виконує його інструкції (частково); - розрізняє на слух окремі слова з тексту (з допомогою вчителя); - з допомогою вчителя визначає кількість слів у	Формування та корекція звуковимови; збагачення словникового запасу; розвитку слухового та зорового сприймання; розвиток розуміння зверненого мовлення; розвиток психічних процесів; удосконалення комунікативних навичок; удосконалення вміння

		<p>свої думки про певні предмети, явища, події. читання цілими словами переважної кількості слів.</p> <p>Складання усних зв'язних висловлювань за поданою вчителем дидактичною опорою: даним початком, за даним або колективно складеним планом. Відповіді на запитання до прослуханого, прочитаного.</p>	<p>реченні (повторює за вчителем);</p> <ul style="list-style-type: none"> - з допомогою складає діалог за описаною ситуацією; - разом з вчителем складає зв'язні висловлювання за даним початком. 	<p>висловлювати свою думку; розвивати уміння користуватися допомогою.</p>
3	25	<p>Письмо і розвиток усного мовлення. Розширення активного словникового запасу.</p> <p>Складання і записування запитань за змістом прочитаного. Написання переказів з опорою на допоміжні матеріали (з допомогою вчителя, ключові слова та сполучення слів тощо). Висловлення власної думки у письмовій формі (разом з вчителем). Написання слів з апострофом, подвоєнням приголосних та коротких речень.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дотримується правил каліграфії при письмі; - добре орієнтується в зошиті, на дошці; - разом з вчителем складає і записує запитання до прочитаного; - намагається висловлювати власні думки письмово (за шаблоном); - пише знайомі слова з апострофом, Ъ, та подвоєнням приголосних. 	<p>Формування та корекція звуковимови; збагачення словникового запасу прикметниками; розвитку слухового та зорового сприймання; розвиток розуміння зверненого мовлення; розвиток психічних процесів; формування уміння дотримуватися правил правопису на письмі; удосконалювати уміння виконувати практичні завдання.</p>
4	20	<p>Фонетика і графіка. Правопис.</p>	<p>Учень/учениця:</p>	<p>Формування усвідомленого</p>

	<p>Синтаксис. Морфологія. Загальне поняття про частини мови (протягом року).</p> <p>Абетка. Тверді та пом'якшені приголосні. Правопис префіксів - роз; - без; - з; - с.</p> <p>Подвоєння приголосних на межі префікса і кореня, кореня і суфікса. Правило переносу слів із подвоєними буквами.</p> <p>Велика буква в іменах людей та кличках тварин.</p> <p>Питання «хто?», «що?» до назв предметів.</p> <p>Слова, що означають дії предметів.</p> <p>Питання «що робить?», «що зробив?».</p> <p>Списування рукописного і друкованого тексту після попередньої підготовки.</p> <p>Усне складання речень за малюнками, серіями малюнків.</p> <p>Упорядкування деформованих речень.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виділяє з деякою допомогою вчителя і самостійно речення з прочитаного тексту; - під час списування речень дотримується розділових знаків; - пише імена людей і клички тварин з великої букви; - намагається практично під час письма переносити слова по складах з рядка в рядок; - практично розрізняє з деякою допомогою вчителя живі і неживі предмети та їх назви, правильно вживає до таких слів запитання; - практично розрізняє з деякою допомогою вчителя слова – назви дій предметів за запитаннями; - вживає слова–назви предметів і слова–назви дій 	<p>зорового образу кожної з вивчених букв; формування елементів орфографічно грамотного письма; розвиток навичок списування; формування навичок письма на слух.</p> <p>Розвиток навичок зорового контролю під час читання та написання складів, слів, речень, їх списування; розвиток навичок самоконтролю під час виконання різних завдань; подальший розвиток зорового сприймання, впізнавання та розрізнення друкованого та рукописного образів вивчених букв під час читання та писання; подальший розвиток та удосконалення всіх процесів аналітико-синтетичної діяльності.</p> <p>Удосконалення навичок орієнтувальної діяльності; виховання акуратності, охайності під час письма та списування.</p>
--	--	--	---

			<p>предметів в реченнях, які складає під керівництвом учителя і самостійно;</p> <ul style="list-style-type: none"> - робить спроби самостійно складати речення за опорними словами, за зразком; - списує з проговорюванням під керівництвом учителя слова, речення з рукописного і друкованого тексту; - записує на слух слова і короткі речення під диктовку вчителя з попередньою підготовчою роботою. 	
5	18	<p>Читання і розвиток усного мовлення. Уточнення і збагачення словника. Пауза між реченнями. Тема та основна думка твору. Герой, персонаж твору. Герої казок про тварин, їхні вдачі, вчинки. Казки. Вірші.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає автора та його твір; - намагається дотримуватися пауз між реченнями; - з допомогою вчителя, повторюючи за ним визначає і називає головних дійових осіб 	<p>Формування та розвиток смислового розуміння слів у тексті; формування навичок самоконтролю читання та власного мовлення; розвиток довільної пам'яті; розвиток усного зв'язного мовлення у вигляді елементарного словесного опису добре знайомих</p>

			прочитаного твору, їхні вчинки; - має уявлення про казку, вірш, оповідання.	об'єктів, переказу, розповідей.
6	10	Розвиток слухання-розуміння мовлення вчителя. Накопичення словникового запасу. Слухання-розуміння мовлення вчителя. Наслідкування мовлення вчителя. Виконання вказівок, порад, інструкцій вчителя.	Учень/учениця: - розуміє звернене мовлення вчителя; - намагається наслідувати мовлення вчителя - користується допомогою вчителя; відповідає на прості запитання вчителя.	Удосконалення розуміння зверненого мовлення; розвиток фонематичного сприймання; удосконалення комунікативних навичок.
7	2	Повторення, закріплення і систематизація вивченого.		

Рекомендований перелік авторів для читання

1. Поезія. Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Дмитро Білоус, Іван Драч.
2. Байки. Леонід Глібов, Євген Гребінка, Павло Глазовий.
3. Літературні казки, оповідання, легенди, уривки з повістей, повістей-казок. Михайло Коцюбинський, Марко Вовчок, Борис Грінченко.
4. Зарубіжна література. Казки, оповідання, уривки з повістей – Редьярд Кіплінг.

10 клас (105 год. / 3год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткова роботи
1	5	Повторення і закріплення вивченого у попередніх класах. Мова і мовлення. Державна мова. Мова як засіб спілкування	Учень/учениця: - розповідає про себе, свою сім'ю; - називає назву країни, в якій живе; - знає столицю України, називає її символи, своє рідне місто; - знає, що українська мова – державна мова України.	Розвиток та корекція фонематичного сприймання; збагачення словникового запасу учнів; розвиток дрібної моторики; удосконалення навичок письма; формування правильної звуковимови та самоконтролю. Виховання шанобливого ставлення до української мови.
2	25	Слухання-розуміння усного мовлення. Сприймання на слух зверненого мовлення, простого мовного матеріалу, що складається з слів, словосполучень, речень. Відповіді на запитання за змістом прослуханого, прочитаного. Слухання-розуміння запитання, прохання, пояснення, інструкції	Учень/учениця: - слухає, сприймає і розуміє звернене мовлення; - самостійно або після нагадування вітається, прощається; - з допомогою вчителя може запитати, відповісти, попросити, подякувати,	Формування уміння налаштуватися на виконання завдання; формування навички сприймання і розуміння зверненого мовлення. Розвиток спостережливості: формування уміння налаштуватися на виконання завдання; корекція ходи та

		вчителя. Найпростіші українські формули мовленнєвого етикету (вітання, прощання, прохання).	<p>вбачитись;</p> <ul style="list-style-type: none"> - за нагадуванням учителя дотримується правил культури спілкування; - уважно слухає, розуміє, повторює і виконує знайомі завдання та інструкції вчителя; - співвідносить мовленнєвий матеріал із реальними предметами, малюнками, діями, особистим досвідом; - з допомогою вчителя добирає ілюстрації до мовленнєвого матеріалу. 	<p>постави, розвиток координації рухів.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій аналізу, порівняння, синтезу; формування та розвиток навичок самодиктування слів при списуванні та написанні під диктовку.</p>
3	10	<p>Говоріння.</p> <p>Правильна вимова та наголошування слів під час говоріння. Переказ тексту за поданим планом. Вибірковий переказ.</p> <p>Діалогічне мовлення.</p> <p>Побудова запитань і відповідей на них за прослуханим чи прочитаним текстом, малюнком, ілюстрацією до тексту, навчальною ситуацією у класі та ін.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - намагається говорити у нормальному темпі, чітко (залежно від можливостей дитини), виразно, з відповідною силою голосу (під контролем учителя); - відповідає на прості запитання спів розмовника; 	<p>Розвиток слухового та зорового сприймання; формування та корекція правильної вимови; регулювання сили голосу.</p> <p>Розвиток мовного дихання; формування навички сприймання і розуміння зверненого мовлення виховання уважного, шанобливого ставлення до</p>

		<p>Аудіювання. Слухання-розуміння текстів різного типу (розповідь, опис); різних жанрів мовлення (казка, загадка, прислів'я, приказка, легенда, вірш, оповідання).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя застосовує знайомі слова у різних навчальних і побутових ситуаціях; - відповідає на прості запитання вчителя про самого учня, його родину, враження з власного досвіду, навчання, самопочуття, побут тощо; - розуміє висловлювання інших людей, звукозаписи. 	<p>співрозмовника. Розвиток довільної уваги; формування навичок самоконтролю; виховання охайності, самостійності; розвиток культури спілкування.</p>
4	20	<p>Писемне мовлення. Письмо і розвиток усного мовлення. Розширення активного словникового запасу. Списування мовленнєвого матеріалу. Написання під диктування слів, словосполучень. Слово. Перенос слів із рядка в рядок. Крапка в кінці речення та велика буква на початку речення. Списування рукописного і друкованого тексту Лист-запрошення(практично).</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - позначає звуки відповідними буквами на письмі; - знає вивчені голосні та приголосні звуки, розрізняє їх на слух; - знає вивчені букви, розрізняє їх при читанні та письмі; - вміє використовувати допомогу вчителя; - під час списування речень дотримується розділових знаків; 	<p>Формування навичок орфографічно грамотного письма; розвиток логічно зв'язного писемного мовлення; розвиток дрібної моторики, орієнтації у просторі та координації рухів; удосконалення вмінь узагальнювати та класифікувати. збагачення словникового запасу.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - з допомогою вчителя доповнює речення відповідним змісту словом; - пише під диктування/списує слова, речення з 2-5 слів (після відповідної підготовчої роботи). 	
5	10	<p>Слово. Будова слова (повторення узагальнення).</p> <p>Лексичне значення слова. Синоніми. Антоніми. Будова слова. Частини слова (префікс, корінь, суфікс, закінчення).</p> <p>Спільнокореневі слова. Ненаголошені голосні в коренях слів. Вживання апострофа.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє значення загальноживаних слів; - з допомогою вчителя підбирає антоніми до запропонованих слів; - може розрізнати слова подібні за значенням (серед знайомих слів); - з допомогою вчителя визначає корінь слова; - має уявлення про спільнокореневі слова; - дотримується правил правопису апострофа з допомогою вчителя; - дотримується правил каліграфії при письмі. 	<p>Формування та закріплення правильної вимови слів;</p> <p>розвиток довільного запам'ятовування:</p> <p>формування самоконтролю під час виконання завдань;</p> <p>виховання акуратності, охайності під час письма та списування;</p> <p>розвиток зорового та слухового сприймання;</p> <p>формування впевненості у своїх можливостях;</p> <p>розвиток розуміння зверненого мовлення.</p>

6	12	<p>Словосполучення. Речення Словосполучення. Головне й залежне слово в словосполученні. Відмінність словосполучення від слова. Речення головні члени речення.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має явлення про словосполучення; - розуміє різницю між словом та словосполученням; - з допомогою вчителя визначає головне та залежне слово в словосполученні; - повторює за вчителем словосполучення складені з поданих слів, списує їх; - з допомогою вчителя складає прості речення; за малюнком, на задану тему. 	<p>Формування умінь дотримуватися правил правопису на письмі; формування охайності, організованості; формування умінь контролю та самоконтролю. Розвиток фонематичного сприймання; розвиток умінь використовувати засвоєний словник у власному мовленні; корекція звуковимови; розвиток мовного дихання та сили голосу; розвиток умінь висловлювати свої думки.</p>
7	20	<p>Читання і розвиток усного мовлення. Уточнення і збагачення словника. Читання вголос. Читання мовчки. Герой (персонаж) твору. Головний і другорядний. Характеристики персонажів. Текст. Заголовок тексту. Тексти різних типів: розповідь, опис. Підпис листівки (поздоровлення рідним, друзям). Адреса на конверті (листівці).</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - читає вголос словами; - має уявлення про читання мовчки; - називає автора і назву твору; - намагається назвати героїв твору; - разом з вчителем характеризує головних героїв; - з допомогою ділить текст на 	<p>Удосконалення навички читання; розвиток пізнавальної діяльності; розвиток фонематичного сприймання; набуття досвіду комунікативної діяльності. Формування умінь інтонувати власне мовлення, використовувати в ньому засвоєну лексику; розвиток умінь користуватися</p>

			абзаци; - має уявлення про тексти різних видів.	допомогою; виховання читацького інтересу.
8	3	Повторення, закріплення і систематизація вивченого.		
Рекомендований перелік авторів для читання				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Усна народна творчість. Малі фольклорні форми: прислів'я, приказки, лічилки, загадки, усмішки; соціально-побутові казки, притчі, легенди, народні пісні 2. Байки. Леонід Глібов, Євген Гребінка, Павло Глазовий. 3. Літературні казки, оповідання, легенди, уривки з повістей, повістей-казок. Михайло Коцюбинський, Марко Вовчок, Борис Грінченко, Остап Вишня, Олександр Довженко, Олесь Гончар. 4. П'єси. Іван Андрусяк, Неля Шейко-Медведєва. 5. Поезія. Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Дмитро Білоус, Іван Драч, Ірина Жиленко, Любов Забашта, Ліна Костенко, Анатолій Костецький, Олеся Мамчич, Володимир Лучук, Іван Малкович, Дмитро Павличко, Оксана Сенатович, Василь Симоненко, Ганна Черінь. 				